

gospodarskega posloplja na kup kamenja, kjer se je ubila. Kotniku in hlapcu Šibanču je prvotno uspelo, da sta se srečno izmazala z izgovorom, da je padla žena po nesreči, ker so se vdrla preperle deske, za katere je tlačila seno. Šele letos na spomlad si je vinjeni Kotnik skušal olajšati pekočo vest s tem, da je priznal zločinsko smrt žene neki ženski iz št. Vida nad Valdekom, na kar je prišlo vse na dan. 28 letni hlapec Alojz Šibanec iz Sp. Doliča je bil radi umora Kotnikove po skesanem priznanju obsojen junija v Celju na 20 let robije. Antona Kotnika skupno s hlapcem niso mogli soditi, ker je ležal tedaj bolan v bolnišnici. Veliki senat celjskega okrožnega sodišča je obsodil Kotnika kot glavnega krivca, ki je vse priznal. 15. septembra na dosmrtno ječo.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Pri nas postajajo gozdovi vedno redkejši in se je bati pomanjkanja drv, zato strokovnjaki študirajo, kako bi prišlo do ponovnega pogozdovanja. Sklenili so, da dobijo kmetje na podlagi prošnje na okrajnega gozdnega referenta v banovinski gozdni drevesnici v Murski Soboti brezplačno razne gozdne sadike. Oddaja bo jeseni in spomladi. — Glede na lažne govorce, ki jih nekateri širijo med ljudstvom, češ da so naši sezonski delavci v inozemstvu v veliki nevarnosti, opozarja Zveza poljedelskih delavcev vse one, ki imajo koga na sezonskem delu v inozemstvu, da naj nikar ne verjamejo čenčam teh nerazsodnih ljudi, ker so vse take govorce izmišljene. Za naše delavce je vse preskrbljeno. — V ponedeljek, 11. septembra, je med opoldanskimi urami izbruhnil požar v kinu Central, ki je last g. Ditrha. Požar so opazili otroci, ki so opozorili domače na nevarnost. Na kraj nesreče so prhiteli gasilci, ki so z gašenjem imeli radi pomanjkanja vode precej težav, vendar pa so ogenj pogasili. Škoda znaša nad 15.000 din, ki je deloma krita z zavarovalnino.

Turnišče. Na Malo mašo, 8. septembra, smo pri nas imeli proščenje, na katerega je prišlo mnogo ljudi. Cerkvene obrede je opravil p. Damiš Henrik od Sv. Trojice, ki je imel tudi tretjeredniški shod. Isti dan po večernicah so uprizarili študentje naše fare na šolskem dvorišču za slovo pred odhodom v mestne šole igro »Beraški študent«, katere vsebina je vzeta iz življenja revnega dijaka, ki študira v zelo težkih okoliščinah ter mu študij omogočajo le dobri ljudje. Dijaki so s prostovoljno vstopnino krili režijske stroške, prevešek pa so darovali za gradnjo novega prosvetnega doma. Ta njihova gesta je pohvale vredna! — V nedeljo, 10. septembra, zvečer se je z motornim kolesom peljal skozi Turnišče trgovec Klepec Karel. Pri poštnem uradu pa ga je napadel pes in ga tako nesrečno podrl, da je ves krvav obležal. Pozneje se je ugotovilo, da poškodbe k sreči niso nevarne. Priporočati je, da bi ljudje zavarovali popadljive pse.

Velika Polana. Dolgoletna vroča želja naših gasilcev se je končno uresničila. Postavili so si lasten gasilski dom, ki je bil 10. septembra svečano blagoslovljen. Na dan otvoritve so gasilci priredili pri tovarišu Kokonu vrtno zabavo, ki se je končala v najlepšem redu ter dobrem razpoloženju prijateljev gasilstva, ki s svojim delom bližnjemu priskočijo na pomoč, ko je pomoči najbolj potreben.

Obmurje. Ze dolgo časa živi med našim ljudstvom zaveat, da deroča reka Mura vali po svoji strugi tudi zlato. Nekateri podjetnejši ljudje so že tudi iskali med drobnim peskom dragoceno

Vse za šolo

knjige in potrebščine v

Tiskarni sv. Cirila

v Mariboru:

Koroška cesta 5,
Aleksandrova cesta 6,
Kralja Petra trg 6.

v Ptuj:

Slovenski trg 7.

Boste zadovoljni!

kovino. Storili so to z izpiranjem. Ker pa so bili uspehi neznamni, se izpiranje ni obneslo. Sedaj pa nekateri odločno trdijo, da je neka angleška družba dobila dovoljenje, da lahko prouči in ugotovi, če se v pesku v resnici nahajajo zlati zakladi. Baje sta na delu že dva inženjerja, ki o svojih uspehih ali neuspehih nočeta dati nikake izjave, čeprav so ljudje zelo radovedni, če ljudska govornica kaj drži. — Zadnje čase se je že vrnilo večje število delavcev iz inozemstva.

Dobrovnik. Junaki pretepa — imen namenoma ne navajamo — ki so svoječasno tako premlatili Nagy Pavla, da mu je počila celo lobanja, so bili nedavno obsojeni na okrožnem sodišču v Murski Soboti vsak na tri mesece zapora, kjer bodo preiščevali, kako nespametno je fizično obračunavanje. — Naš župan g. Trajbar Ludovik je bil odlikovan z redom sv. Save pete stopnje.

Črnelavci. Prejšnjo nedeljo zvečer se je pri nas zgodilo skrajno surovo in predrzno barbarstvo, ki je vredno vsega obsojanja. Ta večer je posestniški sin Ludovik N. stal pred domačo hišo ter poslušal iz daljave doneče petje. Pri tem posluha zmoti glasna družba kolesarjev, izmed katerih je eden zapeljal proti nič hudega slutečemu Ludoviku ter ga brez besede in brez vsakega

povoda zabodel v levo stran trebušne votline in nato tako naglo izginil, da se osupli Ludovik niti ni prav zavedel, kaj se je zgodilo, dokler ni začutil, da mu iz rane teče kri. K sreči poškodba ni hude narave.

Tišina. Dolgoletna želja naše občine se je uresničila in kmalu bomo pred gostilno Zokš dogradili javno tehtnico, ki nam je zelo potrebna, ker bomo lahko doma stehali vse pridelke in druge stvari, ki bodo tehtanja potrebne. To je že druga letošnja pridobitev, ker smo že letos zgradili tudi nov gasilski dom. — Zadnje čase so zelo pogoste tatvine po naših poljih, zato se kmetje upravičeno pritožujejo in razburjajo. Letos smo bili že itak udarjeni po slabi letini, sedaj nas pa razburjajo še tatovi. Treba bo pač strožjega nadzorstva in krivce pošteno kaznovati, da bo enkrat za vselej mir. — S slive je padla Ivanek Terezija in si zlomila roko.

Moste. Pred kratkim se je pri nas zastrepila neka starejša vdova, ki je prej že dvakrat hotela prostovoljno iz življenja, a so ji preprečili. Za samomorilno sredstvo si je izbrala arzenik.

Kobilje. Pred nekaj dnevi je ponoči posestnik Berden šel preko mosta, na katerem mu je spodrsnilo in je padel pod most na betonsko ploščo. Občutno si je poškodoval levo roko.

Neradnovci. Ob priliki plesne veselice je prišlo do pretepa, med katerim je nekdo posestnika B. K. s stolom tako močno udaril po glavi, da je dobil hude poškodbe. Ker pa je bil udarjeni precej vlnjen, se ne spominja, kdo mu je prizadejal poškodbo. Nahaja se v bolnišnici.

Gomilici. Letos je bil upokojen naš šolski upravitelj g. Rakoci Janez, ker je poučeval že polnih 37 let in mu je zadnje čase zdravje slabo služilo. Zapustil nas je po 35 letih ter je odšel v Martjance, kjer bo v lastni hiši užival zasluženi pokoj. Ob slovesu se mu zahvaljujemo za ves trud in želimo, da bi še dolgo let zdrav užival zasluženi pokoj!

Naši rajni

Velika Nedelja. V ormoški bolnišnici je umrl Anton Munda, ki je bil 28 let zvest hlapec-konjar pri križniški graščini pri Veliki Nedelji. Postal je žrtev službe, ko mu je konj prizadejal hude poškodbe, katerim je podlegel po devetdnevem vdano prenašanem trpljenju. Naj počiva v miru! Žalujemo naše sožalje!

Sv. Jurij v Slov. goricah. V mariborski bolnišnici je 8. septembra umrl osemletni Pepek Žunko, edini sin Jožefa in Katarine Žunko, viničarjev na Vardi. Le majhen trnek, ki se mu je zapčil v nogo, je zadostoval, da se mu je razvilo zastrupljenje ter mu tudi v bolnišnici niso mogli rešiti mladega življenja. Bil je učenec drugega ljudskošolskega razreda. Pridnemu Pepeku naj bo zemljica lahka, užaloščenim staršem pa naše sožalje!

Društvene vesti

Loče pri Poljčanah. Tukajšnje Prosvetno društvo Slomšek priredi v soboto, 23. septembra, zvečer in v nedeljo nato po večernicah na šolskem odru v Ločah Slomškovo proslavo. Spored: deklamacija, govor, Meško, »Pri Hrastovih«, drama v treh dejanjih. Vstopnina navadna. Kdor hoče kaj lepega videti, slišati in se naučiti prav živeti, naj pride! Na svidenje!

Št. Ilj pri Velenju. Prosvetno društvo preloži svojo tombolo zaradi zunanjepolitičnih dogodkov na ugodnejši čas.

DEKLIŠKI DAN NA PTUJSKI GORI

V soboto, 9. septembra, zvečer je zagorel na Ptujski gori kres, ognjen križ, ki je daleč naokrog naznanjal, da bo naslednji dan pri gorski Mariji velik praznik. Res, velik dan je bil 10. september. Za naše deklško gibanje pomeni mejnik, mejnik, postavljen v resnih časih za resno delo. Dekliški dan — dan veselja in dan zveličanja. Tako nam je voščil v nedeljo Prezvizišeni ob sprejemu, da bodi naš deklški dan dan veselja in zveličanja. In je bilo tako!

Prišle smo izpod Pohorja, iz Slovenskih goric, iz Haloz in z Dravskega polja, prišle k Materi božji prosit za mir. Skoraj 2000 nas je bilo: mo-

lile smo, v sv. maši darovale Očetu božje Jagnje, ki odjemlje grehe sveta, daje mir, in se združile s Kristusom, da bi se z njegovim duhom napolnjene mogle na zborovanju utrditi v spoznanju svojih dekliskih nalog.

Prevz. g. škof dr. Tomažič nam je z očetovsko modrostjo in ljubeznijo pridigal: »Naše prošnje za mir bodo uslišane, če bomo vsak v svojem stanu izvrševali dolžnosti, ki nam jih nalaga vera. Vsi imamo podobne dolžnosti.« In tako dalje.

Po sveti maši se je ob 11 začelo zborovanje, ki ga je vodila in na katerem je imela uvodni govor domačinka-akademikarka Anica Traun. Govorila je o katoliških dekliskih organizacijah, o povezanosti Katoliške akcije in dekliskih krožkov. Govorila je iz močne vere v zmago. Smo zmagovali — saj smo orožje Kristusovo in Kristus zmaguje. Prepričevalno nas je navduševala.

Sledilo je predavanje katehistinje iz Betnave. Govorila nam je o poslanstvu dekleta in žene, ki ga kakor na novo vzbuja in goji v našem dekliskem gibanju Katoliška akcija: moramo se predati svojemu najglobljemu poklicu in v službi ljubezni in požrtvovalnosti služiti svetosti življenja. Zavedajmo se, da je vzvišena naša življenjska naloga. Da nismo prejele materinsko čutečega srca zase, ampak da bi po zgledu Marijinem pripravljale duše naših bližnjih, da bi sprejele Boga. Za hip smo obudile spomine na veselje, ki smo ga doživele na apostolskih potih: božični obiski, velikonočna akcija, skrb za revne in za versko zanemarjene otroke in drugo. Povedala nam je še, kako sv. oče posebej od katoliških deklet in žena pričakuje ozdravljenja s tolikimi udarci mučenega človeštva.

Dopisi

Št. Janž pri Dravogradu. Tukajšnja živinorejska zadruga za slovensko belo (marijadvorsko) pasmo bo po odloku kr. banske uprave v Ljubljani imela pregled (premovanje) dne 27. septembra. Pregled naj bo manifestacija za to plodnosno delo. Vsi živinorejci iz Mislinjske in Mežiške doline vabljeni!

Sv. Jurij v Slov. goricah. V lepem spominu nam bo ostal 10. september, ko se je v procesiji zbrana množica faranov ob molitvi pomikala na prijazen hriboček, kjer je zrastle novo znamenje božje, Mariji v čast. — kapelica, ki sta jo dala pozidati Ludovik in Marija Drašak. Temeljni kamen kapelici je položil sosed Lorhek Franc, medtem ko so silkarska dela izpod spretne roke slikarja Škrlec Ivana. Po kratkem nagovoru g. duhovnega svetnika je bila izvršena blagoslovitev nove božje stavbe. Po pobožni pesmi, ki je prihajala iz src vseh navzočih in se je razlegala daleč naokrog, smo se z najlepšimi vtisi razšli. Spoštovana Drašakova družina, ki se je najbolj veselila tega dneva, je priredila sorodnikom, sosedom in delavcem prijazen pogostitev. Ob tej priliki se je za Slomšekov dom nabralo 130 din, za kar boji izrečen prisrčen: Bog povrni!

Strigova-Razkrižje. Obžalujemo in obsojamo pisanje »Hrvatske Straže« o nas, tukajšnjih Slovincih. Če bi tako pisal kak brezverski, framašonski list, bi šil mimo takega pisanja. Dopisniku omenjenega lista pa kličemo: Zavedajte se, da boste za vsako krivo besedo in krivično dejanje dali odgovor pred Bogom! — Tukajšnji Slovinci ostanemo Slovinci!

Ptujska gora. (Loterija za popravilo romarske cerkve Matere božje na Ptujski gori.) Zadnje dni je silno narastlo zanimanje za našo veliko loterijo. Častilci gorske Matere božje vprav tekmujejo, kdo bo čim bolj podprl delo za popravilo Marijinega svetišča, ki je ena najlepših cerkva v Sloveniji, znamenita po svojih ustanoviteljih, ptujskih in celjskih grofih, kakor tudi po visoki starosti in izredni umetnosti. Pohitite tudi vi z naročilom loterijskih srečk, ker zaloga zelo naglo pohaja. Morda boste ravno vi deležni vsaj enega dragocenih dobitkov naše loterije. Že za 5 din zadenete glavni dobiček, novi prekrasni av-

Zastopnica ZDK iz Maribora je predavala o našem narodnem čustvovanju. — Ko smo odpele »Slovenka sem«, smo z veseljem ploskanjem pozdravile g. Draga Oberžana, škofljskega voditelja dekliskega gibanja. Njegova duhovniška beseda je bila resna, globoko zajeta in z veliko ljubeznijo povedana.

Lepšega praznika si ne bi mogle želeli. Sončen dan, sončna dekleta, sončne misli! Mnogo veselja smo doživele še popoldne pri prireditvi, ki so jo pripravili krožki Ptuj, Ptujska gora, Makole, Vel. Nedelja, Maribor in Hoče. Petje je zajelo ves trg. Popoldne je v imenu slovenskih izseljencev pozdravil naše zborovanje g. Lindič. Po njem smo poslale pozdrave vsem našim bratom in sestram v Nemčiji.

Hvaležne gorski Materi, Prevzvišenemu, domačemu g. župniku in vsem, ki so kot gostje obhajali z nami naš dan, smo se po blagoslovu poslovile z iskrenim: »Na svidenje!« Šle smo kot procesije v vseh smereh in nesle domov navdušenje in močno voljo, tudi v najtežjih časih ostati zveste svojim vzvišenim nalogam.

Napisale smo to bolj obširno poročilo vam, sestře iz Prekmurja in Posavja in iz krajev ob Savinji, ki se letošnjih dekliskih dni in zborovanja ob mladinskem taboru v Mariboru niso mogle udeležiti. Podane smernice veljajo vsem. To poročilo pa je namenjeno tudi našim dobrim staršem. Zdi se nam, da je prišel čas, ko moramo našemu ljudstvu povedati, kaj hočemo. Gorski dekliski dan je podoba našega dekliskega gibanja. Po svojih močeh podprite to mlado deklisko gibanje, da bo temu duhu odgovarjal dekliski krožek vsake župnije!

Bog živi! Povsod Boga po Mariji!

tomobil znamke Opel-Kadett, ki je pravkar dopel iz tovarne in vzbuja veliko pozornost. Kakaj Vas pa še številni drugi dobitki, kakor: novo motorno kolo, par lepih volov, živalni stroj, krasna spalnica, klavirska harmonika, celotna kuhinjska oprema, servis za šest oseb, skupine namizne posode, deset moških in ženskih koles, hektoliter dobrega haložana, vreča moke Ogg itd. itd. ter še nad 300 drugih krasnih dobitkov. Zrebanje bo v nedeljo, 10. oktobra, na Ptujski gori pod državnim nadzorstvom. Izid Zrebanja bo objavljen v časopisih. Naročite čimprej vsaj nekaj srečk pri župnijskem uradu na Ptujski gori. Dobite jih tudi pri vseh župnijskih uradih.

Ptujska gora. S sijajno uspelim dekliskim dnevom, ki se je vršil pri nas v nedeljo, 10. septembra, so za letos zaključeni romarski shodi pri naši gorski Materi. Letos se je skoraj uresničilo staro ustno izročilo, »če je prvi romarski shod na Jožefovo deževen, da je potem vsak shod deževen«. Samo za »Dekliski dan« je prizaneslo. Se vidi, da je dobri Bog po Marijinih priprošnjah dekletom posebno naklonjen. Sedaj je vse zanimanje posvečeno naši loteriji. Posebno dekleta so neutrudna in zelo okretna pri razpečevanju srečk. Kar tekmujejo med seboj, katera jih bo več prodala. — Po vsej župniji se je tudi hitro raznesla vesela novica, da smo s 1. septembrom dobili novega g. kaplana p. Gvendencija Golob. — Z novim šolskim letom smo dobili na Ptujsko goro tudi dve novi učiteljici, in to gđeni N. Kozderec in A. Pernart. Vsem želimo pri nas obilo uspeha in zadovoljstva. Posebno jih še pozdravljamo kot nove delavce in sotrudnike v naših društvih!

Študente pri Poljčanah. Ob 30 letnici živinorejske zadruge, ki bo združena s premovanjem, si naj vsak ljubitelj živali ogleda, kaj je zboljšalo naše delo v tej dobi. Pri tem naj vsak ve,

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Zavedni Slovenci, Slovenke!
pridite v nedeljo, dne 24. septembra 1939
na

NARODNI TABOR

v Ljutomeru

Govorijo naši ministri in zastopniki posameznih okrajev.

da tudi mali posestnik s skromnostjo in ljubeznijo do živali doseže uspeh. Vse to boste imeli priliko videti dne 26. septembra. Zato naj ne bo v Dravinjski dolni živinorejca, ki bi ne prišel pogledat delo naših prednikov in nas samih.

Smartno na Pohorju pri Slov. Bistrici. Tukajšnja prostovoljno gasilska četa, katere ustanovitelj je bil Vorša Leopold, si je s pomočjo darovalcev ter voznikov različnega gradbenega materiala postavila lep gasilski dom na zemlji, katero je podaril Pečovnik Ivan od svojega posestva, za kar se četa vsem darovalcem najlepše zahvaljuje. Ob devetih dopoldne je bil pri slavlolu pred šolo z domačo godbo sprejem namestnika pokrovitelja proslave g. okrajnega načelnika Eiletza Leopolda in botrov ob udeležbi duhovščine, občinske uprave z g. županom Streharjem na čelu, šolska mladina z učitelstvom, gasilci in občinstva. Gasilski dom je bil blagoslovljen pod pokroviteljstvom g. bana dr. Marka Natlačena, katerega je zastopal okrajni glavar. Ob 10 je daroval slovesno sv. mašo na prostem g. župnik Zdoišek ob asistenci, pridigo je imel g. župnik Hafner. Po sv. maši so govorili o gasilstvu župni načelnik g. Klemenčič Josip in g. okrajni načelnik Eiletz. Gasilska svečanost se je izvršila 10. septembra v najlepšem redu. Gasilska četa kliče vsem darovalcem, dobrotnikom in udeležencem: Bog plačaj!

Svetina nad Celjem. Zanimive šolske razmere imamo tukaj. Za to šolsko leto smo dobili še četrty razred, tako da mala Svetina s svojimi 550 prebivalci zmora štirirazredno šolo! Učiteljska moč pa je sedaj samo ena; g. upravitelj Prelog je po preteku počitnic dobil enomesečni dopust, novih učiteljev oblast še ni nastavila. Že lani je šolski pouk celo leto radi pomanjkanja učiteljev zelo trpel, letos pa je nadloga še večja. Ko bi se 1. septembra moral pričeti redni pouk, se je začela poprava poškodovanih peči in drugih pomanjkljivosti. Sedaj ima vsak razred vsak drugi dan p. dve uri pouka, ki pa so postavno skržene na podruogo uro. Ljudje se začudeno sprašujejo, zakaj tako. Opozorjamo pristojne činitelje na te razmere.

Sv. Lenart nad Laškim. Po naročilu kr. banske uprave v Ljubljani se je dne 18. septembra vršilo premovanje živine. Na razstavnici prostor je bilo prignane mnogo plemenske živine.

Sv. Rupert nad Laškim. Tudi letos kosi svinjska bolezen po laškem okraju prašiče. Zato vsak zaveden gospodar in gospodinja dasta svinje cepiti proti rdečici in drugim boleznim. V maju so bile pri nas svinje cepljene; ker pa cepivo deluje, oziroma varuje po zdravniški izjavi samo po dva meseca, so gospodarji vsa leta dali svinje cepiti tudi v avgustu. G. živinozdravnik v Laškem se nam je napovedal za konec avgusta, oziroma prve dni septembra. Sedaj pa smo že v drugi polovici septembra, a naše svinje še niso cepljene, tako da se po pravici bojimo jeseni, ko po žalostni skušnji pade največ svinj. Kmet je že itak siromak, denarja ni od nikoder dobiti, sadje ne gre, živina ima nizke cene, plačila pa je treba izvršiti. Kmetstvo ljudstvo po pravici pričakuje potrebne pomoči v njegovem težavnem življenjskem boju.

lile smo, v sv. maši darovale Očetu božje Jagnje, ki odjemlje grehe sveta, daje mir, in se združile s Kristusom, da bi se z njegovim duhom napolnjene mogle na zborovanju utrditi v spoznanju svojih dekliskih nalog.

Prevz. g. škof dr. Tomažič nam je z očetovsko modrostjo in ljubeznijo pridigal: »Naše prošnje za mir bodo uslišane, če bomo vsak v svojem stanu izvrševali dolžnosti, ki nam jih nalaga vera. Vsi imamo podobne dolžnosti.« In tako dalje.

Po sveti maši se je ob 11 začelo zborovanje, ki ga je vodila in na katerem je imela uvodni govor domačinka-akademikarka Anica Traun. Govorila je o katoliških dekliskih organizacijah, o povezanosti Katoliške akcije in dekliskih krožkov. Govorila je iz močne vere v zmago. Smo zmagovali — saj smo orožje Kristusovo in Kristus zmaguje. Prepričevalno nas je navduševala.

Sledilo je predavanje katehistinje iz Betnave. Govorila nam je o poslanstvu dekleta in žene, ki ga kakor na novo vzbuja in goji v našem dekliskem gibanju Katoliška akcija: moramo se predati svojemu najglobljemu poklicu in v službi ljubezni in požrtvovalnosti služiti svetosti življenja. Zavedajmo se, da je vzvišena naša življenjska naloga. Da nismo prejele materinsko čutečega srca zase, ampak da bi po zgledu Marijinem pripravljale duše naših bližnjih, da bi sprejele Boga. Za hip smo obudile spomine na veselje, ki smo ga doživele na apostolskih potih: božični obiski, velikonočna akcija, skrb za revne in za versko zanemarjene otroke in drugo. Povedala nam je še, kako sv. oče posebej od katoliških deklet in žena pričakuje ozdravljenja s tolikimi udarci mučenega človeštva.

Dopisi

Št. Janž pri Dravogradu. Tukajšnja živinorejska zadruga za slovensko belo (marijadvorsko) pasmo bo po odloku kr. banske uprave v Ljubljani imela pregled (premovanje) dne 27. septembra. Pregled naj bo manifestacija za to plodnosno delo. Vsi živinorejci iz Mislinjske in Mežiške doline vabljeni!

Sv. Jurij v Slov. goricah. V lepem spominu nam bo ostal 10. september, ko se je v procesiji zbrana množica faranov ob molitvi pomikala na prijazen hriček, kjer je zrastle novo znamenje božje, Mariji v čast. — kapelica, ki sta jo dala pozidati Ludovik in Marija Drašak. Temeljni kamen kapelici je položil sosed Lorhek Franc, medtem ko so silkarska dela izpod spretne roke slikarja Škrlec Ivana. Po kratkem nagovoru g. duhovnega svetnika je bila izvršena blagoslovitev nove božje stavbe. Po pobožni pesmi, ki je prihajala iz src vseh navzočih in se je razlegala daleč naokrog, smo se z najlepšimi vtisi razšli. Spoštovana Drašakova družina, ki se je najbolj veselila tega dneva, je priredila sorodnikom, sosedom in delavcem prijazen pogostitev. Ob tej priliki se je za Slomšekov dom nabralo 130 din, za kar boji izrečen prisrčen: Bog povrni!

Strigova-Razkrižje. Obžalujemo in obsojamo pisanje »Hrvatske Straže« o nas, tukajšnjih Slovincih. Če bi tako pisal kak brezverski, framašonski list, bi šil mimo takega pisanja. Dopisniku omenjenega lista pa kličemo: Zavedajte se, da boste za vsako krivo besedo in krivično dejanje dajali odgovor pred Bogom! — Tukajšnji Slovinci ostanemo Slovinci!

Ptujska gora. (Loterija za popravilo romarske cerkve Matere božje na Ptujski gori.) Zadnje dni je silno narastlo zanimanje za našo veliko loterijo. Častilci gorske Matere božje vprav tekmujejo, kdo bo čim bolj podprl delo za popravilo Marijinega svetišča, ki je ena najlepših cerkev v Sloveniji, znamenita po svojih ustanoviteljih, ptujskih in celjskih grofih, kakor tudi po visoki starosti in izredni umetnosti. Pohitite tudi vi z naročilom loterijskih srečk, ker zaloga zelo naglo pohaja. Morda boste ravno vi deležni vsaj enega dragocenih dobitkov naše loterije. Že za 5 din zadenete glavni dobiček, novi prekrasni av-

Zastopnica ZDK iz Maribora je predavala o našem narodnem čustvovanju. — Ko smo odpele »Slovenka sem«, smo z veseljem ploskanjem pozdravile g. Draga Oberžana, škofljskega voditelja dekliskega gibanja. Njegova duhovniška beseda je bila resna, globoko zajeta in z veliko ljubeznijo povedana.

Lepšega praznika si ne bi mogle želeli. Sončen dan, sončna dekleta, sončne misli! Mnogo veselja smo doživele še popoldne pri prireditvi, ki so jo pripravili krožki Ptuj, Ptujska gora, Makole, Vel. Nedelja, Maribor in Hoče. Petje je zajelo ves trg. Popoldne je v imenu slovenskih izseljencev pozdravil naše zborovanje g. Lindič. Po njem smo poslale pozdrave vsem našim bratom in sestram v Nemčiji.

Hvaležne gorski Materi, Prevzvišenemu, domačemu g. župniku in vsem, ki so kot gostje obhajali z nami naš dan, smo se po blagoslovu poslovile z iskrenim: »Na svidenje!« Šle smo kot procesije v vseh smereh in nesle domov navdušenje in močno voljo, tudi v najtežjih časih ostati zveste svojim vzvišenim nalogam.

Napisale smo to bolj obširno poročilo vam, sestre iz Prekmurja in Posavja in iz krajev ob Savinji, ki se letošnjih dekliskih dni in zborovanja ob mladinskem taboru v Mariboru niso mogle udeležiti. Podane smernice veljajo vsem. To poročilo pa je namenjeno tudi našim dobrim staršem. Zdi se nam, da je prišel čas, ko moramo našemu ljudstvu povedati, kaj hočemo. Gorski dekliski dan je podoba našega dekliskega gibanja. Po svojih močeh podprite to mlado deklisko gibanje, da bo temu duhu odgovarjal dekliski krožek vsake župnije!

Bog živi! Povsod Boga po Mariji!

tomobil znamke Opel-Kadett, ki je pravkar dopel iz tovarne in vzbuja veliko pozornost. Kakaj Vas pa še številni drugi dobitki, kakor: novo motorno kolo, par lepih volov, živalni stroj, krasna spalnica, klavirska harmonika, celotna kuhinjska oprema, servis za šest oseb, skupine namizne posode, deset moških in ženskih koles, hektoliter dobrega haložana, vreča moke Ogg itd. itd. ter še nad 300 drugih krasnih dobitkov. Zrebanje bo v nedeljo, 10. oktobra, na Ptujski gori pod državnim nadzorstvom. Izid Zrebanja bo objavljen v časopisih. Naročite čimprej vsaj nekaj srečk pri župnijskem uradu na Ptujski gori. Dobite jih tudi pri vseh župnijskih uradih.

Ptujska gora. S sijajno uspelim dekliskim dnevom, ki se je vršil pri nas v nedeljo, 10. septembra, so za letos zaključeni romarski shodi pri naši gorski Materi. Letos se je skoraj uresničilo staro ustno izročilo, »če je prvi romarski shod na Jožefovo deževen, da je potem vsak shod deževen«. Samo za »Dekliski dan« je prizaneslo. Se vidi, da je dobri Bog po Marijinih priprošnjah dekletom posebno naklonjen. Sedaj je vse zanimanje posvečeno naši loteriji. Posebno dekleta so neutrudna in zelo okretna pri razpečavanju srečk. Kar tekmujejo med seboj, katera jih bo več prodala. — Po vsej župniji se je tudi hitro raznesla vesela novica, da smo s 1. septembrom dobili novega g. kaplana p. Gvendencija Golob. — Z novim šolskim letom smo dobili na Ptujsko goro tudi dve novi učiteljici, in to gđeni N. Kozderec in A. Pernart. Vsem želimo pri nas obilo uspeha in zadovoljstva. Posebno jih še pozdravljamo kot nove delavce in sotrudnike v naših društvih!

Študente pri Poljčanah. Ob 30 letnici živinorejske zadruge, ki bo združena s premovanjem, si naj vsak ljubitelj živali ogleda, kaj je zboljšalo naše delo v tej dobi. Pri tem naj vsak ve,

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stollo, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Zavedni Slovenci, Slovenke!
pridite v nedeljo, dne 24. septembra 1939
na

NARODNI TABOR

v Ljutomeru

Govorijo naši ministri in zastopniki posameznih okrajev.

da tudi mali posestnik s skromnostjo in ljubeznijo do živali doseže uspeh. Vse to boste imeli priliko videti dne 26. septembra. Zato naj ne bo v Dravinjski dolni živinorejca, ki bi ne prišel pogledat delo naših prednikov in nas samih.

Smartno na Pohorju pri Slov. Bistrici. Tukajšnja prostovoljno gasilska četa, katere ustanovitelj je bil Vorša Leopold, si je s pomočjo darovalcev ter voznikov različnega gradbenega materiala postavila lep gasilski dom na zemlji, katero je podaril Pečovnik Ivan od svojega posestva, za kar se četa vsem darovalcem najlepše zahvaljuje. Ob devetih dopoldne je bil pri slavlolu pred šolo z domačo godbo sprejem namestnika pokrovitelja proslave g. okrajnega načelnika Eiletza Leopolda in botrov ob udeležbi duhovščine, občinske uprave z g. županom Streharjem na čelu, šolska mladina z učitelstvom, gasilci in občinstva. Gasilski dom je bil blagoslovljen pod pokroviteljstvom g. bana dr. Marka Natlačena, katerega je zastopal okrajni glavar. Ob 10 je daroval slovesno sv. mašo na prostem g. župnik Zdoišek ob asistenci, pridigo je imel g. župnik Hafner. Po sv. maši so govorili o gasilstvu župni načelnik g. Klemenčič Josip in g. okrajni načelnik Eiletz. Gasilska svečanost se je izvršila 10. septembra v najlepšem redu. Gasilska četa kliče vsem darovalcem, dobrotnikom in udeležencem: Bog plačaj!

Svetina nad Celjem. Zanimive šolske razmere imamo tukaj. Za to šolsko leto smo dobili še četrty razred, tako da mala Svetina s svojimi 550 prebivalci zmora štirirazredno šolo! Učiteljska moč pa je sedaj samo ena; g. upravitelj Prelog je po preteku počitnic dobil enomesečni dopust, novih učiteljev oblast še ni nastavila. Že lani je šolski pouk celo leto radi pomanjkanja učiteljev zelo trpel, letos pa je nadloga še večja. Ko bi se 1. septembra moral pričeti redni pouk, se je začela poprava poškodovanih peči in drugih pomanjkljivosti. Sedaj ima vsak razred vsak drugi dan p. dve uri pouka, ki pa so postavno skržene na podruogo uro. Ljudje se začudeno sprašujejo, zakaj tako. Opozorjamo pristojne činitelje na te razmere.

Sv. Lenart nad Laškim. Po naročilu kr. banske uprave v Ljubljani se je dne 18. septembra vršilo premovanje živine. Na razstavnici prostor je bilo prignane mnogo plemenske živine.

Sv. Rupert nad Laškim. Tudi letos kosi svinjska bolezen po laškem okraju prašiče. Zato vsak zaveden gospodar in gospodinja dasta svinje cepiti proti rdečici in drugim boleznim. V maju so bile pri nas svinje cepljene; ker pa cepivo deluje, oziroma varuje po zdravniški izjavi samo po dva meseca, so gospodarji vsa leta dali svinje cepiti tudi v avgustu. G. živinozdravnik v Laškem se nam je napovedal za konec avgusta, oziroma prve dni septembra. Sedaj pa smo že v drugi polovici septembra, a naše svinje še niso cepljene, tako da se po pravici bojimo jeseni, ko po žalostni skušnji pade največ svinj. Kmet je že itak siromak, denarja ni od nikoder dobiti, sadje ne gre, živina ima nizke cene, plačila pa je treba izvršiti. Kmetstvo ljudstvo po pravici pričakuje potrebne pomoči v njegovem težavnem življenjskem boju.

Avgust Senoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

14

»Eh, da! Kake starejše račune? Tak živ fant, sol-dat, pa bi tri leta pomnil kako dekle!«

»Če vam pa rečem, da je tako.«

»Kaj?« se je Pavlekovič naglo vzdignil in vzel pipo iz ust.

»Da, da!« se je nasmejal pisar s sklonjeno glavo in je pri tem izpod očesa opazoval kmeta.

»Povejte, kaj je?« je odrezal kmet.

Pisar ni odgovoril nič.

»No!«

»Dajte mi vode! Žejem sem,« je rekel pisar suho.

»Stopite v hišo! Tam je tudi vina. Kdo za vruga bo vodo pil?«

Oba sta šla v hišo in sedla za mizo, na kateri sta kmalu stala dva vrča vina.

»Torej?«

»Videl sem Andra, ko je prvič spet prišel v vas. Ali veste, koga je spremljal? Martinovo Maro, za roke sta se vodila, sladko sta govorila kakor dva goloba. Čisto se mi zdi, da sta se že zmenila.«

»Martinovo Maro?« je zazijal kmet, potem pa planil in udaril s pestjo po mizi: »Martinovo Maro!«

»Da, prav njo.«

»To deklino mojega lepega soseda?«

»Ki vam hoče vašo slivo vzeti. Vašo zemljo.«

»Ki me hoče okrašt.«

»Lisjak je on in volk. Ko da svojega nima dovolj, hoče še nad vašim gospodariti.«

»Ne bo, Boga mi, ne bo. Naj me strela ubije, če bo še kdaj eno samo črveno slivo okusil z mojega drevesa!«

»Prav, kume, tako je prav,« je potrdil pisar in izpil vrč. »Tudi jaz mislim tako. Pravica je sveta stvar, a pravica je vaša, to vam pravim jaz, a jaz sem pismen človek, ki se na to razume. To bi bilo lepo, če se stegne ta ali oni in vam po svoji voljici odtrga zdaj tu, zdaj tam kos siromaštva, ki je po Bogu vaše. Zakaj je potem zakon, zakaj sodnija? Mar plačujemo zaradi tega tolike davke, da bi nas vsak vrag smel opleniti? Jaz na vašem mestu ne bi popustil, jaz se ne bi dal.«

»In se ne dam in se ne dam!« se ja zadržal kmet, ki ga je vino že ogrelo.

»Ali ste bili na sodniji?«

»Bil sem prejšnji petek.«

»Pa kaj?«

»Pa so mi rekli, naj se mirno poravnava. Naj si to premisliva, pa naju bodo spet klicali.«

»Spet klicali? Ha, ha! Poznamo se. Ciganija je to, kum, ciganija. Jaz bi hotel te cekine imeti, ki so padli iz Martinove torbe v sodnikov žep. Fini so to ptiči, ti gospodje sodniki, imajo dober nos in vedo, čigava hiša je mastna. Lepa pravica! Da, da, zakonci so samo za bogatine.«

»Pa tudi jaz nisem berač. Četudi ima Martin kako brazdo več, imam, hvala Bogu, tudi jaz kje orati.«

»He! Dragi kum, v njegovem studencu pa je več vode, njegova mošnja je globlja. Kaka vražja poravnava! Kak mir! Pravica je pravica, čista mora biti. Pri vsaki poravnavi se reže kruh na dvoje, pravi gospodar pa ostane pri tem lačen.«

»In ko bi bilo zakaj! Pa je zaradi piškave slive.«

»Ne, ne, ne! Ni tako! Ne gre za slivo, ampak za pravico. Kajti dajte danes slivo, jutri boste dali vrt, pojutrišnjem polje, nazadnje pa hišo. Ne verujte Martinu! Velik lisjak je.«

»Res je, res!«

»No, ali ste me, hvala Bogu, razumeli? Ne boste se izlepa poravnali?«

»Bog varuj!«

»Pa če vas prva sodnija po krivem obsodi, pojdemo na bansko tablo!«

»Seveda, na bansko tablo.«

»Če pa bo Martin bansko tablo podkupil, pojdemo do samega cesarja.«

»Da, do samega cesarja. Ne bojim se stroškov.«

»Ah!« je vzkliknil Mikica in udaril z dlanjo po mizi, »vidite, kum, to je prava beseda. Vi ste vendarle pameten mož. Ko bi bil jaz namesto vas — ali ne — ko bi se dušil v cekinih, zadnjo kravo, zadnji groš bi dal za svojo pravico. Ker kaj? Kdor mi mojo pravico jemlje, izdrli mi je obe očesi, odsekalo obe roki, človek, ki nima svoje pravice, pes je, ki ga sme vsak pobiti, ptica, ki jo sme vsak ubiti. Če pravim: jaz sem svoj — je zavpil Mikica in se udaril s pestjo po prsni — »tedaj moram biti svoj in nihče mi ne sme nič. Ha? Ali imam prav? Ali imam?«

»Prav, prav!« je udaril Pavlekovič z obema pestema po mizi.

»No, povejte mi, kum Pavlekovič, ali imate fiškala?«

»Nak, nimam ga.«

»Joj! Joj! To je narobe, narobe!« je vpil Mikica in se z dlanjo lopnil po obrazu. »Če pride nad vas kaka bolezen, je treba klicati zdravnika, ali ne?«

»Seveda.«

»Če pa pride nad vas pravda, je treba klicati fiškala.«

»Hm!«

»Je treba klicati fiškala, vam pravim. Vi hodite za plugom, toda po polju ne rastejo paragrafi. Fiškali vam je kuhan, pečen in prefrigan. Vi stojite pred sodnikom kakor obešenjak pred vešali, in kadar sodnik kihne, se boste priklonili do črne zemlje. Ampak kadar fiškali nabrusi zobe in se zaleti v sodnika, bogme, tedaj se gospodi sodnikom trese duša. Fiškalska mojstrinja vam je kakor ona voda, s katero morete tudi najbolj smrdljiv kaput očistiti. Vzemite si fiškala, kum, vzemite!«

»Vraga!« se je počohal Pavlekovič za ušesom. »Fiškali so dragi. Ako ti reče 'dobro jutro', mu moraš dati petak.«

»Prepustite zadevo meni, dobil vam bom enega poceni. Kaj? Purico, pol vedra mošta, par bankovcev in nič več. Le meni predajte. A tudi denarja bo, to stoji, ako ga hočete.«

»Kako? Ne razumem.«

Mikica se pripogne, namigne kmetu s prstom in mu šepne:

»Dajte še vrč vina, potem bova govorila.«

Kmet prinese dva vrča vina. Mikica prime za vrč in trči s Pavlekovičem.

»Bog, kum,« vzklikne. »Naj vam obrodi vaša sliva! Še bo denarja, le hoteti treba!«

»A!«

»Da, da! Vi ste pametna glava, kaj?«

»No, za bedaka se ravno ne smatram.«

»Vi ste najpametnejši v vasi, vas zagotavljam.«

»Eh!«

»Bogme, da! Ali pa je morebiti Martin?«

»Pameti si ne bom sposojal od njega,« se napihne Pavlekovič.

»Aj vam Bog, da je ima za svojo butico. Vem, za kaj gre: magistratska gospoda ga drži.«

»Hm! Da, da.«

»Da, da! Taka je pač gospoda.«

»Če bi bili drugi ljudje na magistratu, potem ne bi bil Martin bog v vasi.«

»Seveda ne bi bil.«

»Ne bi bilo pravde radi vaše slive, ker bi moralo biti v vaški mapi zapisano, da je vaša.«

»Sigurno bi.«

»Druga gospoda bi bila pravična.«

»Upam, da bi bila.«

»Vidite, ko je umrl rajni poljski čuvaj Sima, je bilo vprašanje, kdo bo postal čuvaj. Jaz sem govoril za vas.«

»Ste res?«

Slutnja konja

V Reinstedtu pri Magdeburgu v Nemčiji je bil odšel kmet s konjem v kovačnico po nove podkve. Tam je bilo pet ljudi; ta je hotel imeti to, oni kaj drugega in vsi so začeli klepetati. Kovač se je pripravil, da bi konja podkoval, ko je ta nenadoma začel striči ušesi in trdo nategavati noge. Kmet ga je hotel pomiriti, a namesto da bi bil konj pomirjen, se je vzpel, vajeti so se pretrgale in je zdirjal na cesto. Za hip so kar okameneli kovač in drugi, nato so stekli za ubežnikom. Hud lov je precej časa trajal, preden so konja prijeli in ga odvedli v kovačnico. A čim so prišli do kovačnice, je ni bilo več, pač pa kup ruševin. Kovačnica se je bila sesula, medtem ko so možje tekli za konjem. Ali je konj zares čutil in slutil nesrečo, ki je ljudje niso poznali?

*

Različne temperature

Ze pred več desetletji so skušali znanstveniki dognati najbolj mrzle točke na svetu. V ta namen je šlo več odprav po svetu, zlasti jih je dosti razposlal njujorški vremenoslovski zavod. Odprave so našle čudovite temperaturne vrednote. Gibale so se med 50 stopinjami vročine v Arabiji, Mezopotamiji, Sahari, Pendžabu, Arizoni, notranji Kaliforniji in notranji Avstraliji, ter med 70 stopinjami mraza v Sibiriji in tečajni Ameriki. Pred nekaj časa so znanstveniki odprav dognali v puščavi Lut, v vzhodni Perziji, ki jo obdajajo 4000 m visoke gore, 58 stopinj vročine v senci. Temperaturo 55 stopinj vročine so dobili v Dolini smrti v južni Kaliforniji, dalje v južni Tripolitani, v Alžiru in na meji Beludžistana. Najvišja temperatura pa je najbrž v Obbiji v italijanski Somaliji, kjer je 63 stopinj vročine. — Sibirski Vrhovjansk s svojimi 70 stopinjami mraza, ki jih je meril norveški polarni raziskovalec Sverdrup, pa je ostal kot najbolj mrzli kraj na svetu. Ameriški tečaj mrzlot nima tako nizke temperature kot Sibirija.

(Dalje sledi)

1 Najvišje sodišče.